

Devletin Şefleri Cumhurbaşkanları

Cumhuriyetin kuruluşu Anadolu insanının iman, namus, bağımsızlık, özgürlük, vatan ve millete sevgi ile bağlılığının inancı ve iradesi ile kendisine önderlik yapan Mustafa Kemal Atatürk ve ona rehberlik yapan gazi silah arkadaşları ile çağdaş, uygar ve demokratik bir gelecek için bütünleşerek Türkiye Cumhuriyetini kurdular. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra cumhur yani halk kurduğu bu devlet, rejim ve sistem de ne ölçüde söz sahibi oldu parlamenter sistemde seçtiği vekiller bile asil olan kendisine yani vekalet aldığı halka karşı ne ölçüde sadakat, saygı ve evrensel hukuk çerçevesinde itaat, itibar gösterdi. Yaklaşan cumhurbaşkanlığı seçimleri kuşkusuz bir asra yaklaşan devletimizin kuruluşundan bu yana kendi özgür iradesi ile seçeceği cumhurbaşkanı olması münasebetiyle çok büyük önem arz etmektedir. Kuruluşundan bu güne görevlendirdiğimiz yada irademiz dışında görev alan cumhur başkanlarımızı analiz edelim sonuç ürpertici.

12.ÖZDE YADA SÖZDE SEÇİLMİŞ CUMHURUN BAŞKANLARI

1.İlk cumhurbaşkanımız ve Ebedi Şef 2. daimi Şef 3.statükonun Cumhurbaşkanı 4. 5.6.7.Silahlı Şefler 8. Özgür Olmayan Cumhurbaşkanı 9.Cumhursuz Cumhurbaşkanı 10.Cüpelî Şef 11.Parlamenter Sistemin Cumhurbaşkanı 12.Cumhurun (halkın) Cumhurbaşkanı

1.Cumhurbaşkanımız Mustafa Kemal Atatürk [ebedi şef]

Mustafa Kemal Atatürk (29 Ekim 1923-10 Kasım 1938

Görev Süresi:29 Ekim 1923 - 10 Kasım 1938

29 Ekim 1923 yılında cumhuriyetin ilanından hemen sonra Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı olarak Mustafa Kemal Atatürk seçildi. 287 üyesi bulunan Meclis'teki oylamaya 158 kişi katıldı ve Ankara milletvekili Atatürk, oybirliğiyle cumhurbaşkanlığına getirildi. Cumhurbaşkanlığı makamının kurumsallaşmasında Atatürk'ün cumhurbaşkanlığı tarzı önemli bir iz bıraktı. Atatürk, Kurtuluş Savaşı'nda göstermiş olduğu başarıların etkisiyle yeni ve modern devletin kurucusu olması sıfatıyla ebedi cumhur başkanı yani ebedi şef ünvanını aldı.287 kişilik parlamentonun 158 üyesinin oyu ile.

2.Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü [daimi şef]

Görev Süresi:11 Kasım 1938 - 22 Mayıs 1950

Cumhuriyetin ilanından sonra 1923-1924 yıllarında ilk hükümette Başbakan olarak görev aldı, 1924-1937 yılları arasında bu görevini sürdürdü. Mustafa Kemal Atatürk'ün ölümünden sonra, 1938 yılında, TBMM tarafından Türkiye'nin ikinci Cumhurbaşkanı olarak seçildi. İkinci Dünya Savaşı sırasında cumhurbaşkanıydı. 1950 yılında, yapılan seçimleri kaybettikten sonra, 1960 yılına kadar Ana Muhalefet Partisi Başkanı olarak siyasi hayatını sürdürdü. 27 Mayıs hareketinden sonra Kurucu Meclis üyeliğine seçildi ve 10 Kasım 1961 tarihinde Başbakanlığa atandı.

3.Cumhurbaşkanımız Celal Bayar [statükonun cumhurbaşkanı]

Görev Süresi:22 Mayıs 1950 - 27 Mayıs 1960

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda mücadele adamı, politikacı ve iktisatçı olarak temayüz etti. 1937-1939 yılları arasında Başbakanlık yaptı. 1943 yılına kadar İzmir Milletvekili olarak siyasi hayatını sürdürdü. Çok partili siyasî hayata geçilmesi üzerine 1946 yılında arkadaşları ile birlikte Demokrat Parti'yi kurdu ve başkanlığına getirildi. Partinin 1950 seçimlerini kazanmasından sonra aynı yıl Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye'nin üçüncü Cumhurbaşkanı seçildi. (22 Mayıs 1950) 10 yıl boyunca sürdürdüğü bu görevden 27 Mayıs hareketi ile 1960 yılında görevden alındı.

4. Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel [silahlı şef]

Görev Süresi:27 Mayıs 1960 - 28 Mart 1966

27 Mayıs 1960'ta Türk Silahlı Kuvvetlerinin ülke yönetimine el koymasıyla aynı gün Milli Birlik Komitesinin Başkanlığına getirildi. Ertesi gün, Devlet ve Hükümet Başkanlığı, Türk Silahlı Kuvvetleri Başkomutanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı yetkilerini üstlenerek yeni Hükümeti kurduğunu açıkladı. 5 Ocak 1961'de Hükümeti yeniledi. 14 Eylül 1966'da Gülhane Askerî Tıp Akademisi Hastanesinde vefat etti.

5. Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay [silahlı şef]

Görev Süresi:28 Mart 1966 - 28 Mart 1973

2 Ağustos 1960 yılında atandığı Genelkurmay Başkanlığı görevinden 15 Mart 1966 tarihinde cumhur başkanlığına geçiş yapmak için emekli olmuştur.13.gün sonra cumhurbaşkanlığı makamına oturmuştur.

1966-1973 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti'nin 5'inci Cumhurbaşkanı olarak görev yapmıştır.

6. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk [silahlı şef]

Görev Süresi:6 Nisan 1973 - 6 Nisan 1980

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı görevinden 1960 yılında emekli olduktan sonra, sırası ile Moskova ve Madrit Büyükelçisi olarak diplomatik görevler aldı.

1968 yılında Cumhuriyet Senatosu Üyesi oldu. 1973 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin 6. Cumhurbaşkanı seçildi. 1980 yılında, yedi yıllık hizmet süresi tamamlandığından, cumhurbaşkanlığı görevinden ayrıldı.

7. Cumhurbaşkanı Ahmet Kenan Evren [silahlı şef]

Görev Süresi. 12.Eylül 1980.9.Kasım 1989

7 Mart 1978 tarihinde Genelkurmay Başkanlığına atanmış, 12 Eylül 1980 Harekatı'nın ardından 9 Kasım 1982 tarihine kadar "Devlet, Millî Güvenlik Konseyi ve Genelkurmay Başkanlığı", 1 Temmuz 1983 tarihine kadar Cumhurbaşkanı, Millî Güvenlik Konseyi ve Genelkurmay Başkanı olarak görev yapmıştır. 1 Temmuz 1983 tarihinde kendi isteği ile Genelkurmay Başkanlığından emekli olmuştur.

1983-1989 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti'nin 7'nci Cumhurbaşkanı olarak görev yapmıştır.

8. Cumhurbaşkanımız Turgut Özal [cumhur başkanı]

Görev Süresi:9 KASIM 1989 – 17 NİSAN 1993

12 Eylül 1980 müdahalesinden sonra kurulan hükûmete ekonomik işlerden sorumlu Başbakan Yardımcısı olarak atandı. 1982 yılında bu görevinden istifa etti. 1983 yılında Anavatan Partisi'ni kurdu ve aynı yıl yapılan genel seçimlerde partisinin başarılı olması üzerine hükûmeti kurmakla görevlendirildi ve böylece Türkiye'nin 19. Başbakanı oldu. 1987 yılında yapılan seçimler sonrasında tekrar hükûmet kurdu ve başbakan olarak görev yaptı. 31 Ekim 1989'da TBMM tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı olarak seçildi ve 9 Kasım 1989 tarihinde bu görevine başladı.

17 Nisan 1993 tarihinde geçirdiği bir rahatsızlık sebebiyle görevi başında vefat etti.

9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel [sivil şef.cumhursuz cumhur başkanı]

Görev süresi:16 Mayıs 1993 - 16 Mayıs 2000

16 Mayıs 1993'te, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye'nin 9. Cumhurbaşkanı seçildi. Demirel, 16 Mayıs 2000 günü görev süresini tamamlayarak cumhurbaşkanlığından ayrıldı.

10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer [cübeli şef.cumhursuz cumhur başkanı.]

Görev süresi:16 Mayıs 2000- 28 Ağustos 2007

Cumhurbaşkanı kenan evren tarafından 1988'de Anayasa Mahkemesi asıl üyeliğine atandı. Sezer, Anayasa Mahkemesi Kurulu'nca 6 Ocak 1998'de Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na seçildi.

5 Mayıs 2000'de Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye'nin onuncu cumhurbaşkanı olarak seçildi. 16 Mayıs 2000'de başladığı görevini 28 Ağustos 2007 tarihinde tamamladı.

11. Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül [cumhur başkanı]

Görev süresi:28 Ağustos 2007-halen görevdedir.

22 Temmuz 2007 seçimlerinin ardından AK Parti'nin tek başına iktidara gelmesinde Gül'ün cumhurbaşkanı seçilememesinin etkili olduğu görüşü öne çıktı. Bunun sonucu olarak da Abdullah Gül tarafından "bunun cumhurbaşkanlığı adaylığına ilişkin açık bir mesaj olduğu" yorumu benimsendi. 13 Ağustos tarihinde kulislere konuşulan 11. Cumhurbaşkanı adaylığı kesinleşti. 20 Ağustos 2007 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçimi birinci turunda 341 oy aldı. 24 Ağustos 2007 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçimi ikinci turunda 337 oy aldı. Anayasaya göre ilk iki turda üçte iki çoğunluk olan ANAP ve DYP oylamaya katılmadığı için 367 sayısına ulaşılamadı. ANAP ve DYP oylamaya katılmaması için emekli Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı'nın baskı yaptığı da iddia edilmiştir.

Abdullah Gül 28 Ağustos 2007 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminin üçüncü turunda 339 oy alarak Türkiye Cumhuriyetinin 11. cumhurbaşkanı seçildi. Böylece Nisan 2007'de başlayan Türkiye'nin 11. Cumhurbaşkanını seçim süreci sona erdi.

Abdullah Gül 28 Ağustos 2007'den bu yana Türkiye cumhurbaşkanlığı görevini sürdürmektedir.

12. CUMHUR BAŞKANIMIZ

Halk iradesi ve sağduyusu ile bir asra yakın zaman geçmişinden sonra kendi başkanını yani cumhurun başkanını seçecek. Hiç bir politik analiz içermeyen tamamı yakın tarihimizde yaşanmış, zihinlerimizde canlı olan bu makalemde bizleri büyük millet,şanlı ulus,kahraman halk diye maddi ,manevi ve politik olarak bir asırdır sömüren, insan yerine koymayan sistem ve sistemi yaratıp uygulayanlara artık yeter deyip hadlerini bildirmenin, onları tarihin derin dehlizlerindeki hak ettikleri sıfatlarla anmanın zamanı geldi. Bu seçimlerde isim, şahıs çok önemli değil bizim özgür irademizle çoğulcu demokratik hakkımızı vicdani ve evrensel olarak kullanma fırsatına artık sahip olmamızdır.